

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1944 kl. 1 em.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande angående förbilligande av kostnaderna för bakteriologiska undersökningar av dricksvatten, m. m.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 339, har herr *Staxäng* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om en skyndsam utredning om de åtgärder, som kunna visa sig erforderliga i syfte att underlätta för allmänheten att till en lägre kostnad än nu få vattenundersökningar utförda, samt att undersöka de möjligheter, som föreligga att på upplysningens väg stimulera allmänheten att låta verkställa dylika undersökningar.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från institutet för folkhälsan och medicinalstyrelsen samt dessutom berett Landskommunernas förbund och Svenska provinsialläkarföreningen tillfälle att inkomma med yttrande. Första kammarens andra tillfälliga utskott, till vilket likalydande motion hänvisats, har dessutom inhämtat yttrande från egnahemsstyrelsen, av vilket yttrande utskottet tagit del.

Institutet för folkhälsan redogör för nuvarande kostnader för undersökning av dricksvatten samt meddelar, att utredning av frågan om nedsättning av avgifterna för undersökning av vattenledningsvatten skall verkställas före 1 okt. 1944. Taxan för vanliga vattenundersökningar är anknuten till taxan för undersökning av vattenledningsvatten, varför eventuell taxeändring omedelbart kommer att inverka även på taxan för vanliga vattenundersökningar, men ändringen förväntas icke kunna bli av mera betydande storlek. Emellertid har institutet utarbetat förenklade metoder för vattenundersökning efter en lägre taxa, och denna taxa uppgives skola tillämpas redan innevarande år. Beträffande ifrågasatta åtgärder för att stimulera allmänhetens intresse för verkställande av vattenundersökningar förklarar sig institutet villigt att utarbeta en broschyr, om nödiga medel för kostnadernas täckande ställas till institutets förfogande.

Medicinalstyrelsen hänvisar till institutets yttrande.

Egnahemsstyrelsen understryker behovet av förbättring av landsbygdens vattenförsörjning och framhåller, att minskning av kostnaderna för vattenundersökning därvid kan spela en stor roll. Styrelsen ifrågasätter jämväl en decentralisering av undersökningarna och tillstyrker utredning, bl. a. med hänsyn till att prover, som skola undersökas bakteriologiskt, kräva transport i islådor.

Provinsialläkarföreningen understryker likaledes vattenförsörjningens dåliga skick på landsbygden och anser, att de höga kostnaderna för vattenundersökningar utgöra ett allvarligt hinder för önskvärda förbättringar. Utredning tillstyrkes.

Landskommunernas förbund avstyrker däremot utredning och anser, att av institutet för folkhälsan med anledning av motionen vidtagna åtgärders resultat bör avvaktas.

Utskottet finner för sin del, att vattenförsörjningen på landsbygden lämnar mycket övrigt att önska ur både hygieniska och andra synpunkter. För avhjälpan- Utskottet.
pande av missförhållandena krävas väl andra och mera vittomfattande åtgärder än som i motionen föreslagits, men utskottet delar motionärens uppfattning, att i vart fall kostnaderna för undersökning av vattnet icke få utgöra hinder för förbättringar. Enligt utskottets mening är den taxesänkning, som av institutet för folkhälsan bebadats, knappast tillräcklig. Starka skäl synas dessutom tala för att undersökningarna kunna verkställas på flera orter, så att onödiga transportkostnader, bl. a. av islådor för bakteriologiska prov, och onödig tidsutdräkt undvikas. Utskottet vill för övrigt ifrågasätta, om utredningen icke även borde omfatta frågan om vattenundersökningarna icke kunde göras helt kostnadsfria eller i varje fall verkställas mot mycket låg kostnad för allmänheten. En god vattenförsörjning måste nämligen vara ett allmänt samhällsintresse, enär sannolikt epidemier o. d. då lättare kunde begränsas och hälsotillståndet förmodligen kunde förbättras.

Utskottet får alltså hemställa,

att andra kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en skyndsamt utredning angående åtgärder i syfte dels att möjliggöra för allmänheten att få vattenundersökningar utförda till lägre kostnader än nu, dels ock att på upplysningens väg stimulera allmänheten att låta verkställa dylika undersökningar.

Stockholm den 9 mars 1944.

På utskottets vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Närvarande: herrar *Nilsson* i Stockholm, *Carlsson* i Bakeröd, fru *Ebon Andersson**, fru *Ekendahl*, herrar *Nilsson* i Sandviken, *Sveningsson*, fröken *Olsson*, herrar *Olsson* i Oskarshamn*, *Larsson* i Nyköping* och *Lundh*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.